

ת"פ 4330/09 - מדינת ישראל נגד גלאל אשמר, נעמאן חרבאווי, חלדון חוסיני, פרח הגולן בע"מ

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 4330-09 מדינת ישראל נ' אשמר ואח'
לפני כבוד השופט מרדכי כדורי, סגן הנשיא
המאשימה
נגד
הנאשמים
1. גלאל אשמר (עניינו הסתיים)
2. נעמאן חרבאווי
3. חלדון חוסיני (עניינו הסתיים)
4. פרח הגולן בע"מ (עניינה הסתיים)

החלטה בעניינו של נאשם מס' 2

הרקע:

1. ביום 16/7/2015 הורשע הנאשם מס' 2 (להלן: "**הנאשם**"), לאחר שמיעת ראיות, ב-5 עבירות של מסירת דו"ח הכולל ידיעה כוזבת במטרה להתחמק מתשלום מס לפי סעיף 117(ב)(1) לחוק מס ערך מוסף תשל"ו - 19, 1975, 19 עבירות של הוצאת חשבונית שלא כדין לפי סעיף 117(ב)(3) ביחד עם סעיף 117(ב)(1) לחוק האמור, 5 עבירות של ניכוי מס תשומות בלי שיש לגביו מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק לפי סעיף 117(ב)(5) לחוק הנ"ל, 19 עבירות של הכנה וניהול פנקסי חשבוניות כוזבים במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס לפי סעיף 117(ב)(6) לחוק הנזכר, ו-19 עבירות של שימוש במרמה או תחבולה או הרשאה לאחר להשתמש בהן במטרה להתחמק או להשתמט מתשלום מס לפי סעיף 117(ב)(8) לחוק הנ"ל.

בהכרעת הדין נקבע, בתמצית, כי נאשמת 4 (להלן: "**פרח הגולן בע"מ**") היתה רשומה כעוסק מורשה בענף הבנייה והשיפוץ, אך בפועל לא עסקה בעבודות בנייה, לא העסיקה עובדים ולא שילמה שכר עבודה. הנאשם, יועץ מס במקצועו, עזר וסייע להעביר את מניות פרח הגולן בע"מ על שמו של נאשם 1 (להלן: "**אשמר**"), הגיש בשמה דו"חות למנהל המכס והמע"מ, והעניק לה שירותים שונים, כפי שהעניק לחברות אחרות. בין היתר הפיק הנאשם לפרח הגולן בע"מ אישור על ניהול ספרים, אף שידע שהאישור כוזב, ופעל בצוותא איתה ועם אשמר להוציא חשבוניות מס בסכום כולל של 4,235,321 ₪, מבלי שעשו או התחייבו לעשות עסקה שלגביה הוציאו את המסמכים (להלן: "**החשבוניות הפיקטיביות**").

החברות שקיבלו את החשבוניות הפיקטיביות כללו אותן בפנקסים שניהלו. 9 מהחשבוניות הנ"ל, בסכום כולל של

1,273,536 ₪, נמסרו לחברת אבו אלעז למסחר כללי בע"מ (להלן: "**אבו אלעז בע"מ**"), שהנאשם שימש גם כיועץ המס שלה. הנאשם דרש את הסכומים בחשבוניות האמורות כמס תשומות, למרות שידע כי מדובר בחשבוניות פיקטיביות.

בנוסף, הנאשם ערך חמישה דו"חות כוזבים של פרח הגולן בע"מ, אשר הוגשו למנהל המכס והמע"מ. בדו"חות נכללו תשומות מבלי שהנאשם, אשמר או פרח הגולן בע"מ החזיקו מסמכים כדין, ונרשמו בהם סכומי עסקאות ומע"מ שאינם אמת.

2. גזר הדין בעניינו של הנאשם ניתן ביום 3/6/2016, ובמסגרתו הוטלו עליו העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך 27 חודשים.

ב. מאסר למשך 12 חודשים, על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרור ממאסר, אם יעבור כל עבירה לפי חוק מס ערך מוסף.

ג. קנס בסך 300,000 ₪, לפירעון ב-20 תשלומים, או 24 חודשי מאסר תמורתו.

3. הנאשם הגיש ערעור על פסק הדין. בית המשפט המחוזי קבע בפסק דינו (ע"פ (י-ם) 26656-04-16 **חבראווי נ' מדינת ישראל** 9/10/2016) כי התיק יוחזר לבית משפט זה לשמיעת 6 עדים, ששמותיהם פורטו, "**אך ורק בשאלת טענת האילוץ שהעלה המערער** (הנאשם-מ.כ.) **והנובע מכך**". עוד קבע בית המשפט של ערעור: "**בשלב זה הכרעת הדין וגזר הדין ... יעמדו על כנם, כל עוד לא ניתנו החלטות אחרות**".

4. בדיון שהתקיים ביום 14/11/2016 הבהיר הסנגור, לשאלת בית המשפט, כי "**טענת האילוץ שהעלה הנאשם בבית המשפט המחוזי הינה כי הנאשם ... אולץ לבצע את המיוחס לו תחת איומים שנעשו בידי מר יאסר סמיראת...**". נראה אפוא כי לעמדתה של ההגנה עומד לנאשם סייג הכורח הקבוע בסעיף 34 יב לחוק העונשין תשל"ז - 1977.

5. בהתאם להוראת בית המשפט המחוזי העידו מטעם הנאשם 6 העדים שפורטו בפסק הדין: הנאשם עצמו, אשרף אבו חרשיק (להלן: "**אבו חרשיק**"), אשמר, נאשם 3 (להלן: "**חוסיני**"), עבד סאמר (להלן: "**סאמר**") ויאסר סמיראת (להלן: "**סמיראת**"). בנוסף, ברשות בית המשפט, הגיש הנאשם הקלטות ותמלילים של שיחות שנערכו, על פי הנטען על ידו, בינו לבין אבו חרשיק ואחיו.

לשם הבהרת הרקע הראייתי יצוין כי הנאשם וסמיראת העידו לראשונה בשלב זה של ההליך, לאחר

שהתיק הוחזר מבית המשפט המחוזי. לעומתם אבו חרשיק, אשמר וחסיני העידו לראשונה במסגרת פרשת התביעה, קודם למתן הכרעת הדין. בשלב הראיות לעונש העיד חסיני פעם נוספת, הפעם מטעם ההגנה, וכן העיד מטעמה סאמר.

תמצית טיעוני הצדדים:

6. מטבע הדברים, חלוקים הצדדים בשאלה האם יש בראיות שנשמעו כדי לבסס את טענת האילוץ או הכורח שהעלה הנאשם, כפי שהובהרה לעיל. בעוד לטענת המאשימה, הראיות אינן מבססות את הטענה, סבורה ההגנה כי הנאשם הצביע על כך שפעל תחת איומים, אילוצים ומעשי סחיטה, שלא היה יכול להתנגד להם.

ברם, בעוד המאשימה מיקדה את טיעוניה בסוגיית הוכחתו של סייג הכורח, התייחסה אליו ההגנה רק לחילופי חילופין. טענתה הראשית של ההגנה, שפורטה בהרחבה בסיכומיה, הינה כי הוכחו על ידה טענות הנאשם, לפיהן, הוא לא ידע על פעילות הפלילית של פרח הגולן בע"מ ואבו אלעז בע"מ, הוא לא ידע על אי החוקיות של הפעולות שעשה בעבורן ולא התכוון לבצע עבירות. לחילופין טען הסנגור כי הראיות מלמדות שלא הוכחה אשמתו של הנאשם מעבר לכל ספק סביר. כאמור, טענת האילוץ הועלתה על ידו לחילופי חילופין בלבד.

עוד טען הסנגור בסיכומיו כי התקיימו מחדלי חקירה, וכי קיימים "סימני שאלה קשים אודות אי התקינות, המגמתיות ואף אי החוקיות מצד חוקרי מע"מ בניהול החקירה, לרעתו של הנאשם", כלשונו.

דין ומסקנות:

מסגרת הדין:

7. ההליך הנוכחי מתנהל על פי קביעתו של בית המשפט המחוזי ובהתאם להוראותיו. כפי שיובהר להלן, על פי הוראות אלה על בית משפט זה לדון אך ורק בטענת הכורח.

טענת הסנגור בסיכומיו לפיה בית המשפט המחוזי הגביל את נושא העדויות שישמעו, אך לא "את נושאי הדין והטיעון כשלעצמם" כלשונו, אינה מתיישבת עם לשונו של פסק הדין, לא עם רוחו ולא עם הגיון הדברים.

ראשית, לשונו של פסק הדין מלמדת כי התיק הוחזר לבית משפט זה לדיון בשאלת האילוץ בלבד. אין זה אלא ברור כי הביטוי "אך ורק בשאלת טענת האילוץ" נקשר לרישא: "התיק יוחזר לבית משפט קמא". כלומר: התיק יוחזר לבית משפט זה, לדיון אך ורק בטענת האילוץ שהעלה הנאשם. נקבע כי לשם הדיון בטענה זו רשאי הנאשם להעיד את העדים ששמם ננקב בפסק הדין.

שנית, קביעתו של בית המשפט המחוזי כי הכרעת הדין וגזר הדין יעמדו על כנם, מלמדת על רוחה ומהותה של החלטתו, וכי אין בה כדי להרחיב את הדיון לעצם ביצוע העבירות על ידי הנאשם, למודעותו להן או לטענות פטור נוספות מעבר לזו שנקבעה במפורש בפסק דינו.

שלישית, אין זה מתקבל על הדעת כי בית המשפט יתיר לקיים דיון בחזית עובדתית רחבה, תוך שיגביל את שמיעת הראיות לחזית צרה מאוד בלבד. בכל מקרה בו בית המשפט נדרש לקבוע ממצאים עובדיים, עליו לשמוע ראיות שיסייעו בידו לקביעתם. אין לצפות מבית המשפט לקבוע עובדות, מבלי שיתאפשר לו לשמוע ראיות מתאימות. ברור אפוא כי משהגביל בית המשפט המחוזי את הנושא לגביו ישמעו העדויות, הוגבל בהתאם גם נושא הדיון ונקבעה באופן ברור ומפורש הסוגיה שעל בית המשפט לדון ולהכריע בה.

לא למותר להעיר כי במהלך הדיון נראה היה שגם ההגנה הבינה שנושא הדיון הוגבל על ידי בית המשפט המחוזי, והצהירה שאין בכוונתה לחרוג ממנו (עמ' 167 לפרו').

טענות ההגנה בסיכומיה שאינן נוגעות לטענת הכורח, חורגות אפוא ממסגרת הדיון כפי שנקבעה בפסק הדין של ערכאת הערעור. משכך, אין מקום להידרש להן. אין לאפשר את הרחבתה של החזית כפי שמבקשת ההגנה, ואין לדון ולהכריע אלא בטענת האילוץ שהעלה הנאשם, ובה בלבד.

עם זאת אציין, למעלה מן הצורך ובקיצור נמרץ בלבד, כי טענת הנאשם בדבר חוסר מודעותו לאי החוקיות שבמעשיו אינה מתיישבת עם טענת הכורח. מדובר בשתי טענות הסותרות זו את זו מבחינה עובדתית, אשר בעל דין מנוע מלהעלותן.

בחינת הראיות:

8. לגרסתו של הנאשם בעדותו, סמירת הינו אדם אלים מאוד שידע עליו פרטים עובדיים אישיים וביטחוניים (עמ' 167 לפרו' ש' 13 - 28). בנוסף, סמירת מקושר עם מדינת ישראל, משת"פ ומלשין מע"מ. במקביל, סמירת מקושר גם ברשות הפלסטינית, אשר גורמים בה "באים אליו" כי "יש לו כסף" (עמ' 168 לפרו' ש' 23 - 25).

לטענתו, סמירת סחט אותו ודרש ממנו למלא דו"חות של פרח הגולן בע"מ ולהפיק עבורה אישור תקינות. סמירת איים על הנאשם שאם לא יעשה כדבריו הוא ימסור את המידע שברשותו לגורמים שיביאו לסילוקו ממקום מגוריו או למותו (עמ' 168 לפרו' ש' 8 - 18), וישרוף את משרדו, את ביתו ואת משפחתו (עמ' 168 לפרו' ש' 30 - 31). בנוסף דרש סמירת מהנאשם תמורת שתיקתו ואי גילוי המידע שברשותו כספים (עמ' 170 לפרו' ש' 1 - 5), שהסתכמו באלפי דולרים במזומן (עמ' 177 לפרו' ש' 25 - 31), וביצוע עבודות עבור חברים וידידים שלו חנים אין כסף (עמ' 176 לפרו' ש' 13 - 16).

הנאשם העיד עוד כי כבר בחקירתו הראשונה במע"מ הוא מסר שמי שאחראי על פרח הגולן בע"מ הם סמיראת ובנו, אך לא מסר את מלוא המידע בשל פחדו ממנו (עמ' 170 לפרו' ש' 20 - 25).

לגרסתו, עתה, לאחר שניתן נגדו גזר דין כבד, הוא פחות פוחד מסמיראת, ומוכן לסכן את עצמו עבור משפחתו (עמ' 170 לפרו' ש' 31 - עמ' 171 ש' 4).

כפי שיפורט להלן, עדותו של הנאשם אינה אמינה, גרסתו אינה מהימנה, ולא מצאתי שיש בה ממש.

9. לאורך עדותו נמנע הנאשם מלפתח ולפרט את גרסתו, והשיב תשובות עמומות ומתחמקות.

א. כאמור, הנאשם טען כי בשל איומיו של סמיראת הוא מילא אחר דרישותיו בפרח הגולן בע"מ ובנוסף שילם לו אלפי דולרים במזומן. אולם, הנאשם התחמק מתשובות נוספות בעניין. משהתבקש לפרט מהיכן משך את הכסף הרב שמסר לסמיראת השיב: **"מכל מיני מקומות"** (עמ' 178 לפרו' ש' 3 - 8). משהתבקש לומר מי מסר לו את הכסף השיב: **"אני לא זוכר עכשיו"** (עמ' 178 לפרו' ש' 9 - 16).

ב. גם את מערכת היחסים בינו לבין סמיראת התחמק הנאשם מלהבהיר. בתחילה טען כי הם לא חברים אלא מכרים (עמ' 172 לפרו' ש' 23 - 24). לעומת זאת מסר כי השתתף בסעודת שמחה שערך סמיראת לרגל הולדת נכדו (עמ' 172 לפרו' ש' 22), שהם היו יושבים לשתות קפה, יושבים במסעדות ובמשרדו של הנאשם, ומדברים הרבה על עניינים אישיים. אולם, משהתבקש להבהיר אילו נושאים אישיים עלו לדיון ביניהם הוא לא ידע להשיב, למעט מריבה של מי מהם עם בת זוגו (עמ' 173 לפרו' ש' 26 - 32). משהתבקש פעם נוספת להבהיר האם היו חברים, הוא השיב **"לא ממש"**, שכן הוא לא סיפר לסמיראת את כל הסודות שלו (עמ' 174 לפרו' ש' 1 - 4).

הנאשם המשיך וטען כי הוא אינו זוכר כיצד סמיראת הציג את עצמו לפניו לראשונה (עמ' 171 לפרו' ש' 23 - עמ' 172 ש' 9), ונמנע גם מלפרט כיצד הוצג סמיראת לפניו לראשונה על ידי חברו אבו חרשיק. לדבריו, הוא אינו זוכר זאת (עמ' 178 לפרו' ש' 19 - 27), ואינו יודע מה היה הקשר בין סמיראת לבין אבו חרשיק (עמ' 78 לפרו' ש' 30 - 31).

יצוין כבר עתה כי סאמר, עד ההגנה מטעמו של הנאשם, העיד לעומתו כי הנאשם וסמיראת היו חברים בעלי מערכת יחסים טובה (עמ' 224 לפרו' ש' 21 - 22), וכי הם ואבו חרשיק הרבו להיפגש ולצאת לארוחות משותפות (עמ' 201 לפרו' ש' 1 - 2).

ג. הנאשם התחמק מלפרט כראוי גם את קשריו העסקיים והכלכליים עם סמיראת. לגרסתו

בעדותו, מעולם לא עבד איתו (עמ' 174 לפרו' ש' 6). משעומת עם גרסתו בחקירתו לפיה סמיראת מסר לו פעם אחת 1,500 ₪, טען כי מדובר בתמורה לעבודה עבור אנשים אחרים שהיו צריכים לשלם לו באמצעות סמיראת. כאמור, הנאשם טען כי סמיראת סחט ממנו גם ביצוע עבודה ללא תמורה עבור חבריו. לגרסתו, הוא הכריח אותו לבצע עבודות עבור אנשים שונים, הבטיח לו לשלם את התמורה המגיעה לו עבור העבודה שביצע, אך לא שילם עבורה בפועל (עמ' 175 לפרו' ש' 11 - עמ' 176 ש' 16). אולם גם בעניין זה טען הנאשם באופן ערטילאי ומתחמק כי הוא ביצע "**כל מיני עבודות**", שאת פרטיהם הוא "**לא זוכר כרגע**", עבור אנשים שאינו זוכר את שמם (עמ' 176 לפרו' ש' 17 - 21).

גרסתו של הנאשם בנוגע לגורם אשר היה אמור לשאת בתשלום התמורה לעבודות שביצע עבור הלקוחות שהפנה אליו סמיראת נותרה גם היא עמומה ולא ממוקדת. על פי גרסתו האחת, הלקוחות היו אמורים לשלם לו "**דרך סמיראת**" (עמ' 176 לפרו' ש' 10 - 11, עמ' 177 ש' 14 - 15). על פי גרסה אחרת, הנאשם פנה מפעם לפעם לסמיראת ושאל מתי הלקוחות ישלמו לו, וסמיראת השיב כי הלקוחות ישלמו בעתיד (עמ' 176 לפרו' ש' 14 - 15). מגרסה זו עולה שהלקוחות היו אמורים לשלם לנאשם באופן ישיר, ולא באמצעותו של סמיראת. לפי גרסה שלישית, סמיראת הוא זה שהיה עליו לשלם את שכרו של הנאשם (עמ' 176 ש' 25 - 26).

מכל מקום, הנאשם לא טען כי סמיראת מנע ממנו לדרוש תשלום מהלקוחות שהפנה אליו, ולא טען שסמיראת איים לפגוע בו בדרך כלשהי אם יפעל לקבל מהלקוחות את המגיע לו. לא ברור אם כן על מה מבסס הנאשם את גרסתו כי סמיראת סחט אותו בעניין זה.

גם כאן יצוין כבר בשלב זה כי בניגוד לעדותו של הנאשם לפיה מעולם לא עבד עם סמיראת, הוא אמר לסאמר, חברו הוותיק ועד ההגנה מטעמו, כי הוא מטפל בחשבונות חברה המצויה בבעלותם של סמיראת ואבו חרשיק (עמ' 223 לפרו' ש' 15 - 17).

10. גרסתו של הנאשם אינה קוהרנטית, אינה מתיישבת עם ההיגיון, אינה נתמכת באסמכתאות מתאימות, אינה אמינה ואינה מהימנה:

א. כבר במועד חקירתו טען הנאשם כי האחראים לפעילות חברת פרח הגולן בע"מ הם סמיראת ובנו (עמ' 170 לפרו' ש' 22 - 23, עמ' 180 ש' 14 - 19, עמ' 182 ש' 7). עוד מסר הנאשם בחקירתו כי הוא פעל בחברת פרח הגולן בע"מ עבור סמיראת ולפי דרישותיו, למרות שידע שפרח הגולן בע"מ היא חברה פיקטיבית (חקירה מיום 21/3/2006 שעה 13:17 עמ' 2 ש' 22 - עמ' 3 ש' 8, חקירה מיום 21/3/2006 שעה 18:30 עמ' 2 ש' 3 - 11). הנאשם אף הוסיף מיוזמתו כי לדעתו סמיראת מפעיל 3 חברות פיקטיביות נוספות, שאת שמן מסר בפירוט (חקירה מיום 21/3/2006 שעה 18:30 עמ' 2 ש' 24 - 27). זאת עשה הנאשם חרף איומו של סמיראת, הנטען על ידו, כי אם יספר את האמת למישהו הוא יראה "**דברים לא טובים בכלל**" (עמ' 170

לפרו' ש' 12 - 14).

מסירת המידע המפליל אודות סמירת על ידי הנאשם במהלך חקירתו אינה מתיישבת עם גרסתו לפיה לא סיפר את כל האמת באותה עת בשל כך שפחד מסמירת. חוסר מוראו של הנאשם מלמסור בחקירתו שסמירת הוא הרוח החיה בפרח הגולן בע"מ, ושהוא מבצע עבירות מס חמורות במסגרת 3 חברות פיקטיביות נוספות, סותר מניה וביה את טענתו כי חשש למסור בחקירתו שסמירת סוחט אותו ומאיים עליו.

הנאשם, אשר במהלך חקירתו הנגדית היה מודע לקושי האמור, העלה בעדותו מספר נימוקים בניסיון להבהיר את התנהלותו. לדבריו, הוא "ניסה לרמוז" על כך לחוקרים, אך הם לא הבינו ולא רצו להבין. עוד טען כי לא מסר זאת כיון שסמירת מקושר בחקירות מע"מ (עמ' 180 לפרו' ש' 10 - 13). בנוסף טען כי פחד לספר על כך לאנשי מע"מ "כי הם לא הכתובת" (עמ' 180 לפרו' ש' 24).

לא ניתן לקבל איזה מנימוקי הנ"ל של הנאשם לשם יישובה והבהרתה של גרסתו.

אשר לנימוק הרמזים: כשם שהנאשם הפליל מפורשות את סמירת בהפעלת חברות והפקת חשבוניות פיקטיביות, היה בידו לפרט את דבר סחיטתו הנטענת, ולא להסתפק בניסיון עמום לפזר רמזים. אין הגיון בכך שהנאשם יסתפק ברמזים בנוגע לאילוצו על ידי סמירת ולאיומיו כלפיו, אך יגלגל לפתחו באופן גלוי, ברור ומפורש את האחריות לעבירות שבוצעו בפרח הגולן בע"מ, ויבקש להפלילו בהן.

אשר לקשריו של סמירת במע"מ: לא הוצגה אסמכתא ממשית כלשהי לתמיכה בטענתו הסתמית של הנאשם כי סמירת "מקושר" בחקירות מע"מ. ההיפך הוא הנכון. סמירת, שהעיד מטעמו של הנאשם, שלל טענה זו (עמ' 234 לפרו' ש' 10 - 22). טענה סתמית בדבר קשרים בין סמירת לחקירות מע"מ אינה בעלת משקל.

בנוסף, אין בנימוק האמור כדי להבהיר את התנהלותו של הנאשם. גם אם הנאשם ידע ממקורותיו שסמירת "מקושר" במע"מ, לא מובן מה טעם מצא בחקירתו לגלגל לפתחו של סמירת את האחריות לפעילותה של פרח הגולן בע"מ, אך להימנע מלפרט אודות האיומים ומעשי הסחיטה המבוצעים על ידו. אם היה ממש בנימוק זה, היה מקום לצפות שהנאשם יבחר מבין שתי אפשרויות. **אפשרות ראשונה**, להימנע מלמסור בחקירתו כל מידע מפליל אודות סמירת, על בסיס הנחה או ידיעה שלא יהיה בכך להביא את הגוף החוקר לנקוט כלפיו בהליכי אכיפה. **אפשרות שניה**, למסור פרטים מלאים על העבירות שסמירת ביצע, כולל ובעיקר פרטים שיש בהם לסייע מאוד להגנתו של הנאשם, ובהם מעשי האיומים והסחיטה של סמירת, בתקווה שיהיה בכך לפטור את הנאשם מהחשדות שדבקו בו.

הנאשם, שמסר מידע מפליל אודות סמירת, אך לא מסר דבר אודות איומים וסחיטה מצדו, הוכיח בכך

כי טענתו בעניין זה אינה מבוססת.

אשר לנימוק שחקירות מע"מ אינם הכתובת: הנאשם נחקר לאחר שנחשד בביצוע עבירות מס. ככל שהיה בידו לנקות את עצמו מחשדות אלה בשל כך שביצע את העבירות בשל אילוצו על ידי סמירת, הרי שהכתובת לדווח על האילוץ הינה הרשות החוקרת במע"מ דווקא, במסגרת חקירתו. לא ניתן אפוא לקבל את טענת הנאשם כי "**הם לא הכתובת**". מכל מקום, הנאשם לא פנה בעניין סחיטתו הנטענת אף למשטרה, גם זאת ללא הסבר מתקבל על הדעת (עמ' 182 לפרו' ש' 16 - 19).

בנוסף, במהלך חקירתו ביקש הנאשם לנהל שיחה לא פורמלית עם מנהל החקירות בירושלים אותה עת, מר אברהם סימני, ובקשתו נענתה (עמ' 68 לפרו' ש' 26 - 30, עמ' 70 ש' 24 - 25). גם במהלך אותה שיחה לא פורמלית (ת/19), לא טען הנאשם כי אולץ לבצע את מעשיו בשל איומו של סמירת, על אף החופשיות בה התנהלה השיחה, והאווירה הלא פורמלית ששרתה במהלכה.

ב. כאמור, הנאשם תיאר בעדותו כי סמירת א"ם על חייו (עמ' 168 לפרו' ש' 9 - 10), על חיי משפחתו ועל רכושו (עמ' 168 לפרו' ש' 30 - 31), ובשל כך הוא ביצע את העבירות ונמנע מלדווח על אילוצו במהלך חקירתו. אולם, הנאשם לא השכיל להבהיר במה שונים פני הדברים היום מהתקופה שקדמה למתן הכרעת הדין, ומה הביא אותו היום להפסיק לחשוש מסמירת ולדווח על מעשי הסחיטה והאיומים שביצע.

טענתו כי גזר הדין שהוטל עליו גרם לשינוי האמור (עמ' 170 לפרו' ש' 31 - עמ' 171 ש' 2) אינה יכולה להתקבל. **ראשית**, הנאשם היה מיוצג גם קודם הכרעת הדין, כך שיש להניח שהוא ידע היטב מהי מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות שיוחסו לו. למרות זאת, הוא לא העלה את טענתו האמורה אלא במסגרת הערעור שהגיש לאחר שנגזר דינו. **שנית**, איומו הנטענים של סמירת חמורים באופן ניכר מגזר הדין.

טענת הנאשם כי עתה הוא מוכן לקחת על עצמו סיכון על מנת להגן על אשתו וילדיו (עמ' 171 לפרו' ש' 3/4), אינה מתיישבת עם טענתו כי איומו של סמירת הופנו גם כלפי חייהם של בני משפחתו (עמ' 170 לפרו' ש' 31 - עמ' 171 ש' 4). ככל שיש ממש בגרסתו של הנאשם, הרי שהעלאתה דווקא מסכנת את בני משפחתו, ולא מגנה עליהם.

ג. במהלך עדותו טען הנאשם כי הוא מחזיק הקלטות של שיחות שערך עם סמירת, אותם השמיע לסנגורו הקודם. לדבריו, הוא לא מסר את ההקלטות למע"מ כי נאמר לו על ידם "**שזה בסדר**". לאחר שהוגש כתב האישום נאמר לו ש"**כבר ... אין ... מה לדבר על התיק**" (עמ' 184 לפרו' ש' 26 - עמ' 185 ש' 9).

חרף עדותו זו נמנע הנאשם מלהגיש את ההקלטות כראיה, בנימוק שמדובר במכשיר ישן שהתקלקל

ובפורמט ישן שלא ניתן לפתוח (סעיף 2 לתצהיר הנאשם מיום 27/1/2017). גרסה זו תמוהה ביותר. מדובר בהקלטות בעלות חשיבות מכרעת להגנת הנאשם, אשר על פי טענתו השמיע לסנגורו הקודם לפני זמן לא רב. אני מתקשה מאוד לקבל את נימוקיו האמורים של הנאשם כמהימנים. הנאשם, שהיה בוודאי מודע לחשיבותן הרבה של ההקלטות, שמר אותן, על פי טענתו, בקפידה בארון נעול שרק הוא מחזיק במפתח אליו (סעיף 5 לתצהירו מיום 25/1/2017). בנסיבות אלו היה מקום לצפות כי הוא יעשה כל שלא ידו על מנת לתקן את המכשירים ולהמיר את הקבצים הישנים לחדשים. היה מקום לצפות כי ככל שיש צורך בכך יפנה הנאשם גם למומחים שיסייעו בידו לעשות את כל הדרוש על מנת להציג את אותן הקלטות כראיה מכרעת לזכותו. מחדליו של הנאשם מלעשות כן ואי הגשתן של הקלטות השיחות שערך לטענתו עם סמירת מבססים הנחה כי אם היו ההקלטות מוגשות, הן היו פועלות לחובתו של הנאשם.

ד. כאמור, לגרסתו של הנאשם, סמירת איים עליו בחשיפת מידע מסוים. הנאשם לא הציג ראיה התומכת בטענה כי אכן התרחשו העובדות שהיו על פי הנטען בדיעתו של סמירת.

בהתייחס לטענות הנאשם בדבר תרומה של ממש לכלכלת המדינה ולביטחונה אעיר כי עוד בגזר הדין מיום 3/3/2016 ציינתי שלא הוצגו ראיות מטעמו לאירועים קונקרטיים בהם תרם הנאשם את תרומתו הנטענת (עמ' 8 - 9). חרף זאת, גם את טענותיו העובדתיות הנוכחיות בעניין זה לא תמך הנאשם בראיות כלשהן, והסתפק בטענות בעלמא.

כפי שיפורט להלן, אין בעדויותיהם של עדי ההגנה כדי לסייע בידי הנאשם, ולהעניק אחיזה ראייתית לגרסתו.

11. אבו חרשיק וסמירת, שהעידו מטעמו של הנאשם, סתרו את גרסתו.

א. בניגוד לגרסת הנאשם טען אבו חרשיק שהוא לא הכיר לנאשם את סמירת (עמ' 188 לפרו' ש' 9 - 10), שאין לו סיבה לחשוש מסמירת (עמ' 189 לפרו' ש' 7 - 8), ושאת גרסת הנאשם לפיה סמירת סחט אותו ואיים עליו שמע מפיו של הנאשם בלבד, זמן קצר בלבד לפני עדותו (עמ' 188 לפרו' ש' 20 - 24), ולא בזמן ביצוע המעשים על ידי הנאשם, כפי שנטען על ידו (עמ' 179 לפרו' ש' 1 - 2). הנאשם לא סיפר אפוא לאבו חרשיק כי הוא נסחט על ידי סמירת, זאת חרף הקשר השוטף בינו לבין אבו חרשיק, ארוחותיהם המשותפות הרבות ושכנותם בעבודה (עמ' 201 לפרו' ש' 1 - 3).

ב. סמירת העיד כי הוא אינו מכיר את אשמר ואת חוסיני, כי מעולם לא שמע על חברות פרח הגולן בע"מ ואבו אלעז בע"מ וכי אין ולא היה לו קשר אליהן (עמ' 232 לפרו' ש' 16 - עמ' 233 ש' 3). עוד העיד סמירת כי מעולם לא איים על אדם, לא שרף כלי רכב, לא נפתחו נגדו תיקים פליליים, הוא לא הורשע בפלילים ואין לו קשרים כלשהם במע"מ (עמ' 235 לפרו' ש' 13 - 15, עמ' 237 ש' 3 - עמ' 238 ש' 2). גרסת הנאשם לפיה ביצע שירות כלשהו עבור סמירת הוכחה על ידו

עמוד 9

גם היא (עמ' 236 לפרו' ש' 9 - 10).

12. בגזר הדין מיום 3/3/2016 ציינתי כי גרסתו של חוסיני, לפיה הנאשמים הועמדו לדין שלא בצדק, משוללת יסוד, לאחר שהוא הודה בכתב אישום מתוקן, הורשע על פי הודאתו ואף נדחה ערעורו על גזר הדין שניתן נגדו (עמ' 8 לגזר הדין). גם גרסתו הנוכחית של חוסיני אינה עולה בקנה אחד עם עובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה, ודי בכך כדי לדחותה.

עם זאת אציין בקצרה, למעלה מן הצורך, כי חוסיני העלה גרסאות רבות שאינן מתיישבות זו עם זו. כך, בעדותו ביום 28/1/2015 טען כי הועסק כשכיר על ידי אשמר, וכי תפקידו היה לספק פועלים לאבו חרשיק ולדאוג לתשלום משכורותיהם (עמ' 124 לפרו' ש' 30 - 31, עמ' 128 ש' 27 - 28). בחקירתו טען כי אינו מכיר את סמיראת (ת/4 עמ' 2 ש' 31 - 32) וכי הנאשם פעל עבור אשמר ואבו חרשיק (ת/4 עמ' 3 ש' 17 - 18).

לעומת זאת, ביום 29/12/2014 הודה חוסיני בעובדות כתב אישום מתוקן, לפיהן סייע לאשמר ולפרח הגולן בע"מ להוציא לאבו אלעז בע"מ חשבונות מס פיקטיביות, שנרשמו על ידי הנאשם.

ביום 1/1/2017 העיד כי הועסק על ידי סמיראת בתפקיד נהג, וכי הנאשם היה רואה חשבון של סמיראת (עמ' 189 לפרו' ש' 20 - 25).

לנוכח ריבוי הגרסאות שהעלה חוסיני, לא ניתן לתת משקל לאיזה מהן.

מכל מקום, חוסיני לא העיד על איומים קונקרטיים מצדו של סמיראת כלפי הנאשם, אלא טען באופן כללי כי **"הוא לא בן אדם"** וכי **"העבודה שלו היא לקלקל את ביתם של אחרים. הוא מזיק לאנשים ופוגע בהם"** (עמ' 190 לפרו' ש' 20 - 21).

יצוין עוד כי גרסתו של חוסיני לפיה סמיראת נידון למאסר לאחר שהזיק ופגע באנשים אחרים הוכחה כאמור על ידי סמיראת, כמו שהוכחה עדותו לפיה עבד עבור סמיראת (עמ' 235 לפרו' ש' 13 - 15).

אין בעדותו של חוסיני אפוא כדי להצביע על קיומו של בסיס לטענת האילוף שהעלה הנאשם.

13. טענתו של אשמר בעדותו, לפיה מסר את גרסתו בחקירתו ובבית המשפט לפי דרישתו של סמיראת ובשל איומיו (עמ' 195 לפרו' ש' 28 - עמ' 196 ש' 6), אינה אמינה.

א. גרסתו הנוכחית של אשמר אינה מתיישבת עם עובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה והורשע. כמו כן, גרסה זו אינה עולה בקנה אחד עם גרסתו בעדותו בבית המשפט ביום 28/1/2015, לאחר שנגזר דינו, בה תמך בעובדות כתב האישום.

ב. אשמר העיד כי מספר ימים לפני כל דיון בבית המשפט מסר לו חוסיני בשמו של סמיראת מה לומר בעדותו (עמ' 199 לפרו' ש' 6 - 7). ככל שכך היו פני הדברים, היה מקום לצפות לדמיון בין הגרסה שהועלתה על ידו בבית המשפט לבין גרסתו של חוסיני.

אולם, בדיון ביום 28/1/2015 העיד חוסיני שהוא עבד כשכיר אצל אשמר במסגרת חברת אבו אלעז בע"מ בלבד, ותפקידו היה להביא פועלים לביצוע עבודות בניה, בטון וטיח, ולדאוג לתשלום משכורתם (עמ' 125 לפרו' ש' 1, עמ' 27 - 28). לעומת זאת, עדותו של אשמר תמכה בעובדות כתב האישום. אשמר העיד כי פרח הגולן בע"מ לא העסיקה פועלים כלל ולא ביצעה עבודות כלשהן (עמ' 116 לפרו' ש' 24 - 26), וכי הנאשם הכיר לו את חוסיני, אשר תפקידו היה להסיע את אשמר ולסייע לו למלא טפסים עבור הנאשם (עמ' 118 לפרו' ש' 21 - 31).

אשמר העיד כי פעל לפי דרישתו של סמיראת ממנו "להפיל את כל התיק על הנאשם" (עמ' 194 לפרו' ש' 26 - 28). לעומת זאת, בעדותו ביום 31/12/2015 העיד חוסיני שהנאשם הוא אדם טוב שלא מסתבך בבעיות, ושעד היום לא ראה ממנו אלא טוב (עמ' 150 לפרו' ש' 27 - 28).

כמו כן, בעדותו ביום 1/1/2017 מסר חוסיני כי שירת את סמיראת כנהג, ולא טען כי הדריך בשמו את אשמר (עמ' 191 לפרו' ש' 13 - 14).

ג. אשמר טען כי העיד בעבר עדות שקר בשל איומים שהפנה אליו סמיראת, שהוא "בן אדם עצבני ועומד מאחורי כל מילה שהוא אומר" (עמ' 197 לפרו' ש' 4 - 7). לדבריו, הוא התייצב עתה למסור גרסה לטובתו של הנאשם, הסותרת את גרסתו הקודמת, בשל כך שסמיראת זנח אותו (עמ' 198 לפרו' ש' 1 - 5), ולאחר שהוא נכנס לכלא בניגוד להבטחה שניתנה לו על ידו (עמ' 197 לפרו' ש' 4 - 9).

לא ניתן לקבל את טענתו הנ"ל של אשמר.

ראשית, אשמר הודה בעובדות כתב האישום המתוקן במסגרת הסדר טיעון שכלל הסכמה בנוגע לעונש. עובר להסדר אשמר ידע אפוא היטב שהוא עתיד לרצות עונש מאסר. יתרה מכך, הוא העיד לחובתו של הנאשם בבית המשפט לאחר שכבר נגזר דינו, והוטל עליו לרצות עונש מאסר. בפתח עדותו הובהר לו היטב שאין בעדותו כדי להשליך על עונשו, וכי הוא מעיד מטעם התביעה בלבד (עמ' 115 לפרו' ש' 11 - 15). אין ממש אפוא בנימוק שהציע אשמר כהסבר לשינוי בגרסתו.

שנית, לא מובן כיצד יש בכך שסמיראת זנח את אשמר כדי למתן את פחדיו של אשמר ממנו, למרות שלדבריו הוא אדם עצבני העומד אחר כל מילה שלו, כאמור.

גרסתו הנוכחית של אשמר אינה אלא גרסת סרק, שלא ניתן לקבלה. אני מעדיף את גרסתו המקורית על פני גרסתו הנוכחית.

בנוסף, גם אשמר לא העיד באופן ממוקד כי סמירת אים על הנאשם וסחט אותו.

לאור האמור, אין גם בגרסתו של אשמר כדי לשמש מסד לטענת הכורח העומדת לדיון.

14. סאמר תיאר בעדותו כי סמירת הוא "בן אדם טוב", וכי סמירת והנאשם היו חברים (עמ' 224 לפרו' ש' 16 - 22), שהרבו לצאת יחדיו לארוחות צהריים וערב (עמ' 201 לפרו' ש' 1 - 2). לדבריו, מספר פעמים הצטרף אליהם גם הוא לארוחת צהריים (עמ' 222 לפרו' ש' 11 - 15). הנאשם טען באזניו של סאמר כי הוא מטפל בחשבונות של חברה המשותפת לסמירת ולאבו חרשיק (עמ' 222 לפרו' ש' 24 - 25, עמ' 223 ש' 16 - 17). עדותו של סאמר מצביעה על קיומם של יחסים שלווים וחבריים בין הנאשם ובין סמירת, שאינם מתיישבים עם אווירת האיומים והפחד שתיאר הנאשם.

על פי עדותו של סאמר, הוא שמע לראשונה אזהרה מפיו של סמירת כלפי הנאשם רק לאחר שהנאשם נעצר. לדבריו, במועד זה שמע את סמירת מזהיר את הנאשם שלא להזכיר את שמו בחקירה (עמ' 221 לפרו' ש' 27 - 29, עמ' 224 ש' 16 - 18).

יש להדגיש את גרסתו של סאמר על רקע ההיכרות ההדוקה ורבת השנים בינו לבין הנאשם. על פי עדותו של סאמר, הוא והנאשם גדלו יחד, הם מכירים זה את זה היטב במשך עשרות שנים ומצויים בקשר יום יומי (עמ' 148 לפרו' ש' 26 - 27). למרות זאת, קודם למעצרו של הנאשם הוא לא היה מודע לאיומים וסחיטה מצדו של סמירת כלפי הנאשם, אלא התרשם כי סמירת הוא אדם טוב וחבר טוב של הנאשם.

מכל מקום, לגרסתו של סאמר, האיום לא התרחש עובר לביצוע העבירות על ידי הנאשם ולא נועד לאלץ את הנאשם לבצע עבירות מס בפרח הגולן בע"מ, אלא בשלב החקירה, ועל מנת לחלץ את סמירת ממנה. ממילא, אין בעדותו של סאמר כדי לתמוך בטענת האילוץ של הנאשם.

15. כאמור, הנאשם לא הגיש כראיה הקלטות של שיחות שנערכו לטענתו בינו לבין סמירת. ההקלטות שהוגשו מטעם ההגנה מתייחסות לשיחות שנערכו בין הנאשם לבין אבו חרשיק ואחיו. בהקלטות אלה לא נשמעים איומים מטעמו של סמירת כלפי הנאשם (עמ' 217 לפרו' ש' 21 - 22), ולא אמירות אחרות המבססות כראוי את טענת האילוץ. לפיכך אין צורך להאריך ולדון בהם. עם זאת ראוי לציין כי בנסיבות בהן הנאשם יזם את הקלטתן של השיחות, אין משקל של ממש לדברים שנאמרו על ידו במהלכן.

סיכום ותוצאה:

16. העולה מכל האמור הוא כי אין אחיזה לטענת הנאשם לפיה הוא ביצע את העבירות בשל אילוצו על ידי סמיראת. לא מתקיים אפוא ספק סביר שמא הנאשם נאנס לבצע את העבירות לפי ציווי של סמיראת, תוך שהפנה אליו איום שנשקפה ממנו סכנה מוחשית של פגיעה חמורה בחייו, בחירותו, בגופו או ברכושו.

הנאשם ביצע את העבירות מרצונו החופשי, שלא תחת ציווי ואיום כאמור, וככזה הוא נושא באחריות פלילית למעשיו, ואינו זכאי לפטור מאחריות בשל סייג הכורח, שלא חל בעניינו.

משכך, פסק הדין יעמוד בעינו.

הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית המעצר ניצן ברמלה ביום 17/7/2017 עד לשעה 9:30

התשלום הראשון ע"ח הקנס יבוצע ביום 3/8/2017.

ניתנה היום, י"ב תמוז תשע"ז, 06 יולי 2017